

23.04.2012

Stj/2

§ 468

**Valtuutettu Essi Kuikan toivomusponsi: Mielensterveyskuntoutujien
asumispalvelut**

HEL 2011-009186 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi esityslistalta ilmenevän selvityksen kaupunginvaltuuston 16.11.2011 hyväksymän toivomusponnen (Essi Kuikka) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi esityslistalta ilmenevän selvityksen kaupunginvaltuuston 16.11.2011 hyväksymän toivomusponnen (Essi Kuikka) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Käsitellessään 16.11.2011 talousarviota vuodeksi 2012 ja taloussuunnitelmaa vuosiksi 2012 - 2014 kaupunginvaltuusto samalla hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että mielensterveyskuntoutujien asumispalvelupaikkajonon kasvamiseen puututaan nopeasti." (Essi Kuikka, äänin 83-0)

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Toivomusponnosta on saatu lausunnot terveyslautakunnalta, sosiaalilautakunnalta ja talous- ja suunnittelukeskuksesta. Lausunnot kokonaisuudessaan sisältyvät päätöshistoriaan.

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Helsingissä sovittu työnjaon mukaan terveyskeskus vastaa mielenterveyskuntoutujien avohoidosta, kuntouttavasta asumisesta ja kotihoidosta. Sosiaalivirasto vastaa mielenterveyskuntoutujien tuki- ja palveluasumisen järjestämisestä.

Mielenterveyskuntoutujien asuminen järjestetään ensisijaisesti kuntoutujan omassa kodissa riittävien ja tarpeenmukaisesti joustavien tukipalvelujen varaan. Asumispalvelujärjestelmää kehitetään monipuoliseksi, jolloin pystytään vastaamaan kuntoutuksen eri vaiheissa olevien asiakasryhmien tarpeisiin. Sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen yhteisessä SAS-toiminnassa ja hoitoketjutyöryhmässä arvioidaan ja seurataan palvelutarpeita ja hoitoketjujen toimivuutta. Vuonna 2011 palveluasumisen paikkoja lisättiin 44. Mielenterveyskuntoutujia on palveluasumisen piirissä 577 (tieto helmi - maaliskuulta 2012).

Toukokuussa 2011 palveluasumiseen pääsyä odotti noin 90 asiakasta. Helmikuussa 2012 odottajia oli 59, joista vajaa puolet odotti psykiatrisilla vuodeosastoilla ja runsaat 30 terveyskeskuksen kuntouttavan asumisen yksiköissä tai kotona. Psykiatrisessa erikoissairaanhoidossa palvelutalopaikkaa yli puoli vuotta jonottaneita oli 11 ja yli vuoden jonottaneita 7 henkilöä. Perusteettomasti pitkittyvä sairaalahoito on kuntoutujan ja kuntoutumisen kannalta hyvin epätarkoituksenmukaista.

Vaikka mielenterveyskuntoutujien jonotilanne on helpottunut vuoden 2011 alkusyksyn tilanteesta, tarvitaan edelleen aktiivisia toimenpiteitä sekä palvelu- että kuntouttavan asumisen saatavuuden parantamiseksi. Tänä vuonna sosiaalivirastossa on varattu mielenterveysasiakkaiden asumispalveluihin 0,5 miljoonan euron lisämääräraha, jolla perustetaan itsenäisen asumisen ja palveluasumisen välimaastoon sijoittuva 25-paikkainen asumispalveluyksikkö. Palvelua suunnitellaan parhaillaan sosiaalivirasto, terveyskeskuksen ja Niemikotisäätiön yhteistyönä. Kuluvan vuoden aikana palveluasumisyksiköistä vapautuville paikoille sijoitetaan arviolta 30 - 35 asiakasta. On tarpeen kehittää monimuotoista, eriasteista tukea tarjoavaa asumispalveluvalikkoa ja kotiin tuotavia palveluja kokonaisuutena, jotta palveluketjujen sujavuus taataan.

Vuoden 2012 talousarviossa sosiaali- ja terveystoimen pääluokkaan kaupunginhallituksen käyttövaroihin on kohdennettu 2,5 milj. euron

23.04.2012

Stj/2

määräraha, jolla parannetaan sosiaali- ja terveystoimen hoitoketjuja ja erityisesti alle 65-vuotiaiden ja mielenterveyskuntoutujien asumispalveluja noin 50 paikalla. Kaupunginhallitus teki 10.4.2012 päätöksen määrärahan käytöstä sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan asiaa valmistelemaan asettaman työryhmän ehdotuksen mukaisesti. Työryhmä oli katsonut, että määräraha on tarkoituksenmukaisinta kohdistaa kokonaisuudessaan monisairaille alle 65-vuotiaille järjestettäviin palveluasumisen paikkoihin sekä paikkojen edellyttämiin terveydenhuollon avopalveluihin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Rahoitusjohtaja 15.3.2012

HEL 2011-009186 T 00 00 03

Kaupunginvaltuusto on 16.11.2011 hyväksyessään talousarvion vuodeksi 2012 ja taloussuunnitelman vuosiksi 2012 – 2014 samalla hyväksynyt seuraavan toivomusponnen:

”Kaupunginvaltuusto edellyttää, että mielenterveyskuntoutujien asumispalvelupaikkajonon kasvamiseen puututaan nopeasti.” (Essi Kuikka)

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että mielenterveyskuntoutujien asumispalvelujen työnjaon mukaan terveyskeskus vastaa kuntouttavan asumisen järjestämisestä ja sosiaalivirasto tuki- ja palveluasumisen järjestämisestä. Sosiaalivirastossa on lisätty palveluasumiseen viime vuonna 44 paikkaa ja vuodelle 2012 on suunniteltu noin 30 lisäpaikkaa.

Lisäksi sosiaali- ja terveystoimen pääluokkaan kaupunginhallituksen käyttövaroihin on kohdennettu 2,5 milj. euron määräraha talousarvioon

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

vuodelle 2012. Määrärahalla parannetaan sosiaali- ja terveystoimen hoitoketjuja ja erityisesti alle 65-vuotiaiden, mielenterveyskuntoutujien asumispalveluja. Määräraha parantaa sosiaali- ja terveystoimen hoitoketjuja ja asumispalveluja noin 50 paikalla.

Lisätiedot

Rimpilä Katja, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Terveyslautakunta 06.03.2012 § 56

HEL 2011-009186 T 00 00 03

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Helsingissä sovitun työnjaon mukaan terveyskeskus vastaa mielenterveyskuntoutujien avohoidosta, kuntouttavasta asumisesta ja kotihoidosta. Sosiaalivirasto vastaa mielenterveyskuntoutujien tuki- ja palveluasumisen järjestämisestä.

Mielenterveyskuntoutujien asuminen järjestetään ensisijaisesti kuntoutujan omassa kodissa riittävien ja tarpeenmukaisesti joustavien tukipalvelujen varaan. Asumispalvelujärjestelmää kehitetään monipuoliseksi, jolloin pystytään vastaamaan kuntoutuksen eri vaiheissa olevien asiakasryhmien tarpeisiin. Sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen yhteisessä SAS-toiminnassa ja hoitoketjutyöryhmässä arvioidaan ja seurataan palvelutarpeita ja hoitoketjujen toimivuutta. Viime vuonna palveluasumisen paikkoja lisättiin 44. Mielenterveyskuntoutujia on tällä hetkellä palveluasumisen piirissä 577 asiakasta.

Toukokuussa 2011 palveluasumiseen pääsyä odotti noin 90 asiakasta. Helmikuussa 2012 odottajia on 59, joista vajaa puolet odottaa psykiatrisilla vuodeosastoilla ja runsaat 30 terveyskeskuksen kuntouttavan asumisen yksiköissä tai kotona. Psykiatrisessa erikoissairaanhoidossa palvelutalopaikkaa yli puoli vuotta jonottaneita on yksitoista ja yli vuoden jonottaneita seitsemän henkilöä. Perusteettomasti pitkittyvä sairaalahoito on kuntoutujan ja kuntoutumisen kannalta hyvin epätarkoituksenmukaista.

Vaikka mielenterveyskuntoutujien jonotilanne on helpottunut vuoden 2011 alkusyksyn tilanteesta, tarvitaan edelleen aktiivisia toimenpiteitä sekä palvelu- että kuntouttavan asumisen saatavuuden parantamiseksi. Tänä vuonna on sosiaalivirastossa varattu mielenterveysasiakkaiden asumispalveluihin 0,5 miljoonan euron

23.04.2012

Stj/2

lisämääräraha, jolla perustetaan itsenäisen asumisen ja palveluasumisen välimaastoon sijoittuva 25-paikkainen asumispalveluyksikkö. Palvelua suunnitellaan parhaillaan sosiaaliviraston, terveyskeskuksen ja Niemikotisäätiön yhteistyönä. Kuluvan vuoden aikana palveluasumisyksiköistä vapautuville paikoille sijoitetaan arviolta 30–35 asiakasta. On tarpeen kehittää monimuotoista, eriasteista tukea tarjoavaa asumispalveluvalikkoa ja kotiin tuotavia palveluita kokonaisuutena, jotta palveluketjujen sujuvuus taataan.

Terveysvaikutusten arviointi

Asumispalvelujen puutteesta johtuva potilaiden/henkilöiden pysähtyminen epätarkoituksenmukaiselle hoidon portaalle aiheuttaa välittömiä negatiivisia terveysvaikutuksia suurelle osalle psykiatria potilaita ja mielenterveyskuntoutujia. Riittävä määrä palveluasumispaikkoja takaa potilaiden pääsyn tarkoituksenmukaiseen hoitoon ja kuntoutukseen. Samalla psykiatriset sairaalapaikat ovat psykiatrista hoitoa tarvitsevien potilaiden käytössä. Näin voidaan ehkäistä mielenterveyspotilaille aiheutuvat kielteiset terveysvaikutukset.”

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Juha Nyman, erityissuunnittelija, puhelin: 310 70198
juha.nyman(a)hel.fi
Tuula Saarela, johtajapsykiatri, puhelin: 310 42690
tuula.saarela(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 21.02.2012 § 54

HEL 2011-009186 T 00 00 03

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Helsingissä sovitun työnjaon mukaan terveyskeskus vastaa mielenterveyskuntoutujien avohoidosta, kuntouttavasta asumisesta ja kotihoidosta. Sosiaalivirasto vastaa mielenterveyskuntoutujien tuki- ja palveluasumisen järjestämisestä.

Mielenterveyskuntoutujien asuminen järjestetään ensisijaisesti kuntoutujan omassa kodissa riittävin ja tarpeenmukaisesti joustavin tukipalveluin. Asumispalvelujärjestelmää kehitetään monipuoliseksi,

jolloin pystytään vastaamaan kuntoutuksen eri vaiheissa olevien asiakasryhmien tarpeisiin. Sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen yhteisessä SAS-toiminnassa ja hoitoketjutyö-ryhmässä arvioidaan ja seurataan palvelujen tarpeita ja hoitoketjujen toimivuutta.

Viime vuonna palveluasumisen paikkamäärää lisättiin 44 paikalla. Mielensterveyskuntoutujia on tällä hetkellä palveluasumisen piirissä 577 asiakasta.

Toukokuussa 2011 palveluasumiseen pääsyä odotti noin 90 asiakasta. Tämän vuoden tammikuun lopussa odottajia oli 59, joista 23 odotti terveyskeskuksen ja HUS:n psykiatrisilla osastoilla ja muut 36 terveyskeskuksen kuntouttavan asumisen yksiköissä tai kotona.

Tänä vuonna mielensterveysasiakkaiden asumispalveluihin on varattu 0,5 miljoonan euron lisämääräraha, jolla perustetaan itsenäisen asumisen ja palveluasumisen välimaastoon sijoittuva 25 paikkainen asumispalveluyksikkö. Palvelua suunnitellaan parhaillaan terveyskeskuksen ja Niemikotisäätiön kanssa. Kuluvan vuoden aikana palveluasumisyksiköistä vapautuville paikoille sijoitetaan arviolta 30–35 asiakasta.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Outi Anttila, kehittämiskonsultti, puhelin: 310 43767
outi.anttila(a)hel.fi